

B 3.4

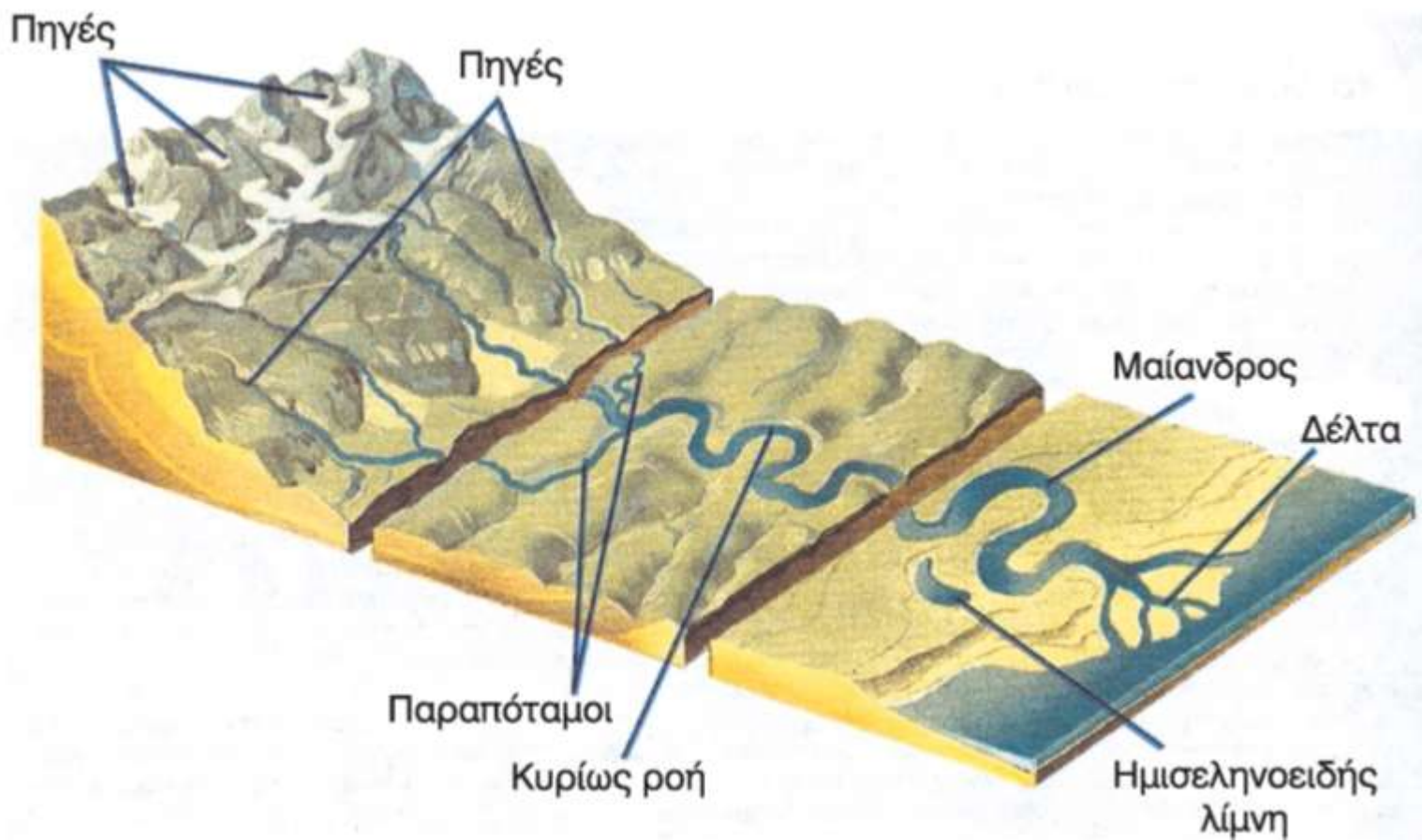
Τα ποτάμια του κόσμου

Ο Νείλος ή ο Μισισιπής είναι ο μεγαλύτερος ποταμός;

Στοιχεία	ΝΕΙΛΟΣ	ΜΙΣΙΣΙΠΗΣ
Μήκος (χλμ.)	6.670	6.215
Λεκάνη απορροής (τετρ. χλμ.)	2.870.000	3.248.000
Παροχή (κ.μ./δευτ.)	2.284	19.000

Η γέννηση ενός ποταμού

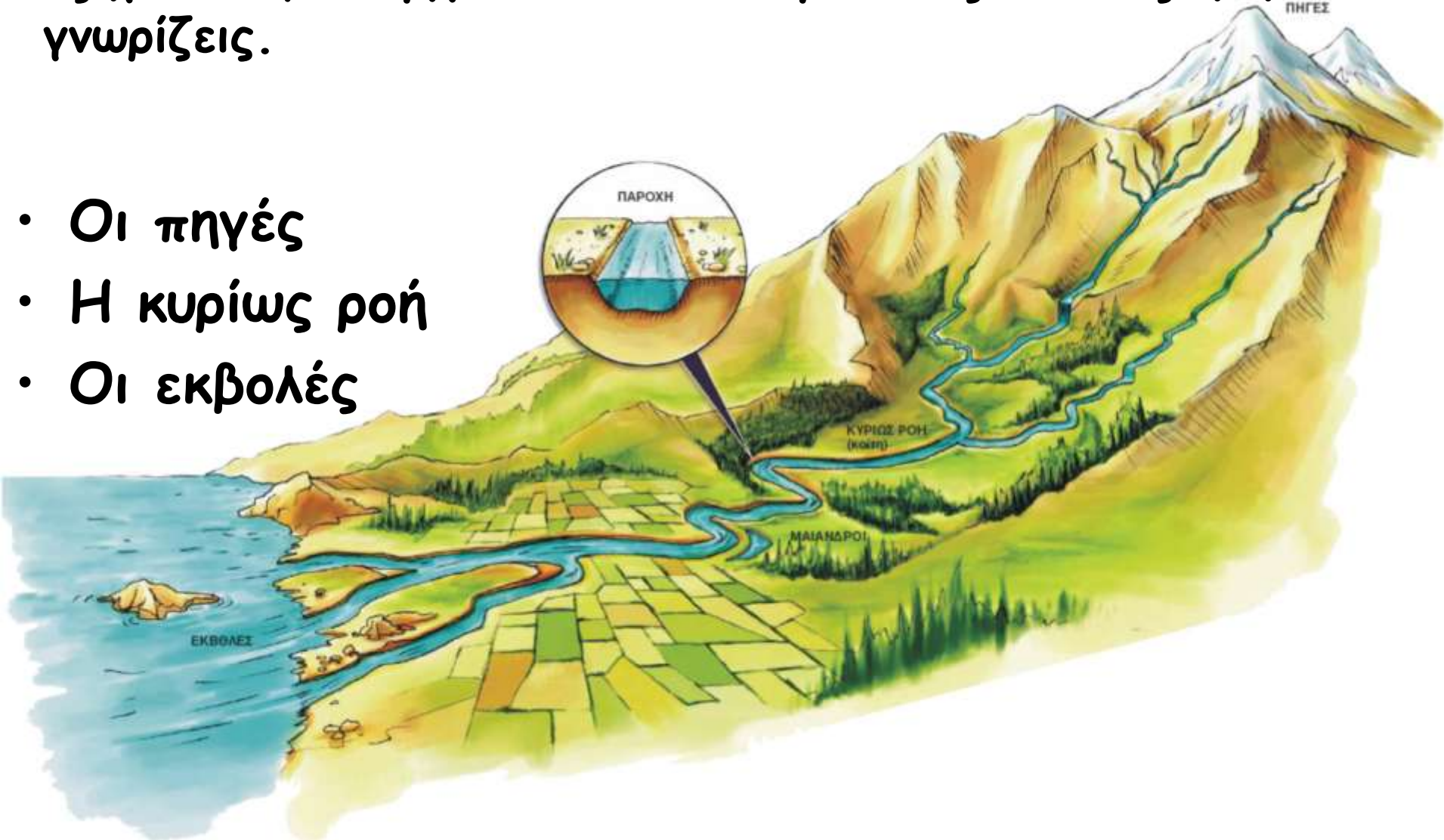
Ένα ποτάμι ξεκινάει πάντοτε με πολλά **μικρά ρυάκια** που, καθώς κατηφορίζουν, συναντιούνται, ενώνονται και σχηματίζουν ολοένα και λιγότερα ρεύματα με περισσότερο νερό, μέχρι το σχηματισμό μιας κύριας ροής.

Τα μέρη ενός ποταμού

Στο παρακάτω σκίτσο, πέρα από τους όρους που εξηγούνται, υπάρχουν και άλλοι όροι τους οποίους ήδη γνωρίζεις.

- Οι πηγές
- Η κυρίως ροή
- Οι εκβολές

Ποτάμια: Η περιοχή των πηγών

Τα σημεία στα οποία γεννιέται ένας ποταμός

- Πολλά μικρά ρεύματα
- Ορεινό τοπίο
- Μεγάλες κλίσεις
- Ορμητικά νερά

Ποτάμια: η κυρίως ροή (κοίτη)

Το μεγαλύτερο μέρος του ποταμού

- Μεγάλο πλάτος και βάθος ποταμού
- Πεδινό έδαφος
- Ήρεμα νερά
- Ενώνονται οι παραπόταμοι

- Τι είναι οι μαίανδροι;
- Πώς δημιουργήθηκε η λίμνη;

Κριτήρια υπολογισμού του μεγέθους ενός ποταμού.

- Το μήκος του
- Η λεκάνη απορροής
- Η παροχή

Αμαζόνιος

Το Μήκος

- Δείχνει **πόσο μακρύ** είναι ένα ποτάμι.
- Το μεγάλο μήκος όμως δε σημαίνει ότι το ποτάμι μεταφέρει και πολύ νερό.
- Ο Μισισιπής και ο Νείλος διανύουν περίπου την ίδια απόσταση (6.000 χλμ.), ο Μισισιπής εκβάλλει στη θάλασσα **με οκταπλάσια ποσότητα νερού συγκριτικά με τον Νείλο**

Το ΔΕΛΤΑ - οι εκβολές

Ο χώρος όπου το νερό του ποταμού χύνεται στη θάλασσα.

Η κύρια ροή χωρίζεται σε πολλές κοίτες σε σχήμα ίδιο με το γράμμα Δέλτα.

Έχουμε:

- Επίπεδο έδαφος
- Αποθέσεις
- Εύφορη γη

✓ Τον όρο αυτό χρησιμοποίησε για πρώτη φορά το 450 π.Χ. ο **Ηρόδοτος**, για τις **εκβολές του Νείλου**

✓ Το δέλτα ενός ποταμού περιλαμβάνει

- **Δελταϊκή πεδιάδα** ένα τμήμα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας
- **Προδέλτα** ένα τμήμα κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας, αποτελείται κυρίως από λεπτόκοκκα υλικά

Η Μέση Παροχή

- Μέση παροχή ενός ποταμού ονομάζουμε τον όγκο του νερού που χύνεται κατά μέσο όρο στη θάλασσα κάθε δευτερόλεπτο.
- Μετριέται σε κυβικά μέτρα ανά δευτερόλεπτο.
- Είναι σταθερή κατά τη διάρκεια του έτους; **ΟΧΙ**
- Παροχή = **Μέση ετήσια παροχή**

Οι υδάτινοι δρόμοι του κόσμου...

«Ο ποταμός είναι από τη μια ένα εμπόδιο που δημιουργεί πρόβλημα στη διάβαση, από την άλλη όμως διευκολύνει την κυκλοφορία, όταν είναι πλωτός ή όταν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη μεταφορά κορμών.

Είναι ένας δρόμος που περπατάει, αλλά μερικές φορές προς την αντίθετη κατεύθυνση από αυτήν που θέλει κανείς να ακολουθήσει.

Οι άνθρωποι μεταβάλλουν τη μορφή των υδάτινων δρόμων, είτε βελτιώνοντας την πλευσιμότητα των ποταμών είτε δημιουργώντας τεχνητούς υδάτινους δρόμους κατά μήκος των φυσικών ρευμάτων (παρά-πλευρες ή συνδετήριες διώρυγες).

Κάποιες φορές επιβραδύνουν το ρεύμα του ποταμού αυξάνοντας το βάθος του με ειδικά φράγματα και διεξόδους».

Max Derruau, Ανθρωπογεωγραφία, σ.414-415,
Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.

Τέλος